ZÁPIS PRACOVNÍ SKUPINY PRO PEČUJÍCÍ OSOBY

13. srpna 2009, Hradec Králové

ÚČEL PRACOVNÍ SKUPINY

Co je potřeba udělat pro osoby pečující doma o své blízké?

Popsat současný stav, zachytit hlavní rysy současné situace, upozornit na potíže, rizika či dobré stránky. Navrhnout základní rysy možných řešení.

Pracovní skupina se zaměřuje zejména na tyto oblasti: situace pečujících osob (počty), dostupná podpora (služby, dávky), požadovaná podpora, role v systému pomoci.

ÚVODNÍ MYŠLENKY

Rodiče se o své děti starají od revoluce 89. Předtím žádná podpora nebyla, děti končily v ústavech. Nyní jsou asistenti ve školkách a školách, osobní asistence, stacionáře. Nyní v ústavech nenajdeme malé děti. Ústavy jsou plné dlouhodobých klientů. Děti ovšem stárnou a pro (stárnoucí) rodiče je těžké se dále starat – a ústavy jsou plné. Při komplexní podpoře (volnočasové aktivity, vzdělávání, doprava) to pečující osoba zvládá a dítě do ústavu dát nechce. Navíc má čas na ostatní sourozence, na to, aby si zařídila potřebné věci atd.

Ve stacionáři stále posouváme horní věkovou hranici klientů, protože stárnou. Ale tím nemůžeme přijímat další malé děti. O lidi s handicapem by mělo být postaráno „od mala po furt." Do plánu je třeba dostat podporované bydlení, aby dospělí handicapovaní nemuseli do ústavů.

Pokud po mládí v rodině nastoupí do ústavu, ztratí vybudované návyky a dovednosti. V ústavu nemusí nic dělat, záleží na jeho vůli, kdežto doma si ho rodiče donutí.

Je-li trend, aby osoby se zdravotním postižením nebo senioři zůstávali v přirozeném prostředí, je nutné vybudovat síť zařízení, které jejich rodině poskytne podporu (odlehčovací služby). Současná kapacita je velmi malá. Populace stárne, v Hradci Králové budou sídliště do deseti let plná seniorů.

Více takových menších, komornějších zařízení, síť v celém kraji.

Často se stává, že nemocnice člověka propustí během dvou dnů, bez zajištěné péče. Pro rodinu je to velmi náročné.

PODMÍNKY SLUŽEB: ADMINISTRATIVA, PENÍZE

Kde byla odlehčovací služba dříve (při domovech důchodců), dnes již není, protože vyžaduje samostatnou registraci, což se zařízením kvůli pár lůžkům nechce dělat.

Je potřeba snížit ve službách administrativu. Jsme domácí péče, a doma se taky nepapíruje.

Je dobré, že kraj vzdělává zdarma, na placené bychom neměli. Je náročné to zařídit při současném stavu personálu, navíc pracovníka platíme, i když je týden v kurzu.

Při současném stavu platů nebude mít péči za pár let kdo dělat. Takovouto fluktuaci pracovníků jsme nikdy neměli.

Za současných finančních podmínek nedělají přímou péči téměř žádní muži. Přitom jde o velmi fyzicky náročnou péči.

Požadavek vzdělávání 24 hod. se vztahuje i na pracovníky na dohody: pracuje 150 hod., vzdělávání 24 hod. Oboje se musí zaplatit. A hlavně se v takovém rozsahu vzdělávat nechtějí. Mělo by to být třeba procentuálně v rámci odpracované doby (menší počet hodin) nebo nad rámec pracovní doby.

Za takových podmínek se těžko shání lidé, kteří by takovou práci chtěli dělat. Nemůže to dělat každý: je fyzicky a psychicky náročné. Přitom není dostatečně oceněná.

Tři čtyři roky jsou stejné dotace. Nikdo nezohledňuje, že rostou ceny energií apod.

Takovým klientům zbývá jedině LDN, jelikož na odlehčovací službu nemají.

Příspěvkové organizace mají výhodu v tom, že mají investiční prostředky od svého zřizovatele. Je potřeba, aby kraj a města dávaly na investice i neziskovým organizacím.

Je škoda, že IOP-transformace jsou pouze pro ústavy. Přitom by bylo dobré využít je právě na nákupy bytů pro současné stárnoucí klienty stacionářů. Jinak oni skončí v těch uvolněných ústavních místech, přitom dovednosti k životu v domácnosti mají.

PEČUJÍCÍ RODINY

Pokud pečující rodina nemá podporu, je výrazně vyšší rozvodovost.

To ještě zvýrazňuje potřebu respitní péče – pokud pečuje pouze jeden rodič, nemá záskok.

V kraji jsou místa, kde takové služby vůbec nejsou.

Děti nejsou zvyklé na pobyt mimo domov. Na pobyty mimo (respit, tábory) je třeba je zvykat postupně.

V úplné rodině pečující o dítě s postižením má otec často dvě práce (kompenzace matčiny péče v domácnosti), takže se péče neúčastní – ta je celá na matce.

Práce těchto rodin by se měla medializovat.

Ony sami o tom nemluví, neboť jim v běžné společnosti nikdo nerozumí (nikdo nemá podobnou zkušenost).

Úředníci by měli jezdit na setkání pečujících rodin, aby poznali jejich svět.

FINANČNÍ NÁROČNOST SLUŽEB A PŘÍSPĚVEK NA PÉČI

Odlehčovací služby jsou často ekonomicky nedostupné: platí se cca 12 tis. měsíčně. Klient má typicky 2 tis. příspěvek, 8 tis. důchod. Přitom platí doma nájem.

Některým rodinám, které se starají, příspěvek nestačí a doplácí to ze svého. (Pečovatelská služba se stará osm hodin denně.)

Jiní zase vůbec nepečují.

Je hodně lidí, kteří o příspěvku vůbec nevědí.

Kvůli formálnímu prošetřování potřebnosti se stává, že lidé, kteří se sotva pohybují, nedostanou příspěvek na péči. Nebo že neorientovaný člověk „namluví“ sociální pracovnici věci, které nejsou vůbec pravda.

Sociální pracovnice by měly projít školením o diagnózách. („Co je to DMO?“)

Každá sociální pracovnice posuzuje jinak, jedno ležící dítě ve stejném městě dostane čtvrtý stupeň, druhé nic.

Posuzované činnosti se zaměřují na fyzické úkony, ne na mentální schopnost je provést (vypínač zmáčkne, ale nesmí to udělat bez dozoru; učeše se, ale někdo jí to musí říct).

ZAPSAL

Milan Šveřepa

msverepa@kr-kralovehradecky.cz, 495 817 594

www.socialniprojekty.cz

PŘÍTOMNI

M. Červinková, J. Potočková, I. Šejvlová, M. Vrábelová, M. Šveřepa

DALŠÍ JEDNÁNÍ PRACOVNÍ SKUPINY

vždy 9:00 až 12:00

23. září

14. října